

Årsrapport 2002

Kristen Bernikows Gade 4
Postboks 2112
1014 København K

CVR. nr. 16 10 10 95

INDHOLDSFORTEGNELSE

LEDELSESBERETNING	
RAMMER FOR VIRKSOMHEDEN	1
MEDLEMSFORHOLD	3
INVESTERINGER	6
REGNSKABET I HOVEDTRÆK	11
BEGIVENHEDER EFTER REGNSKABSÅRETS AFSLUTNING	16
UDSIGTERNE FOR DE NÆRMESTE ÅR	16
AKTIONÆRFORHOLD	17
BESTYRELSE	18
DIREKTION	19
DIREKTIONENS ØVRIGE LEDELSESHVERV	19
ÅRSREGNSKAB	
ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS	20
HOVEDTAL	22
NØGLETAL	23
PENGESTRØMSOPGØRELSE	24
RESULTATOPGØRELSE	25
BALANCE	26
NOTER TIL RESULTATOPGØRELSEN	28
NOTER TIL BALANCEN	34
AKTIVERNES VÆRDI OG AFKAST I 2002	38
PÅTEGNINGER	
LEDELSENS PÅTEGNING	39
REVISIONSPÅTEGNING	40

RAMMER FOR VIRKSOMHEDEN

Endnu et dramatisk år

2002 var kendetegnet af både negative og positive forhold.

De finansielle markeder oplevede for tredje år i træk store aktiekursfald. Siden begyndelsen af 2000 er de internationale aktiemarkeder faldet med over 50 pct. Man skal tilbage til 1930'erne for at finde en periode med tilsvarende dramatiske kursfald.

Også renteutviklingen var præget af den stigende bekymring for en fornyet recession med lav inflation og den usikre internationale situation med risiko for krigshandlinger og terror. I løbet af 2. halvår faldt obligationsrenterne derfor markant i såvel USA som Europa. På den baggrund havde selskabet et negativt afkast af investeringerne på 5,9 pct. Det er klart utilfredsstillende.

De positive økonomiske resultater vedrører udviklingen i indbetalinger og omkostninger. Der har været en høj vækst i indbetalingerne, hvilket bl.a. afspejler tilgang af nye medlemmer samt lønstigninger og stigninger i de overenskomstaftalte bidragsprocenter. På trods af afholdelsen af ekstraordinære omkostninger i forbindelse med udvikling af systemerne til Frit Puljevalg, er omkostningerne målt i forhold til indbetalingerne fortsat ad den faldende tendens, som har kunnet konstateres de seneste år.

Trods det negative investeringsafkast, er B&A Pension godt rustet til de udfordringer, som den øgede usikkerhed om de kommende års internationale, økonomiske og politiske udvikling rejser. Selskabet har haft forholdsvis store reserver bygget op i sidste halvdel af 1990'erne. Hertil kommer, at overgangen til de nye regnskabsregler, hvor både aktiver og passiver værdisættes til markedsværdier, har forbedret selskabets konsolidering betydeligt.

Større valgfrihed til den enkelte

Mulighederne for at give de enkelte forsikringstagere øget indflydelse på udformningen og forvaltningen af deres pensionsordninger har været et væsentligt tema i den danske pensionspolitiske debat i de seneste år. Bestyrelsen for B&A Pension traf i efteråret 2000 beslutning om at udvikle de forsikringstekniske systemer, så medlemmerne kan gives mulighed for selv at vælge formueforvaltere for en del af deres opsparing. Disse systemer er færdigudviklet i løbet af 2002 og åbnes fra starten af 2003. Medlemmerne vil herefter frit kunne vælge sammensætningen af deres opsparing på aktier og obligationer samt vælge at placere deres aktieinvesteringer i et antal investeringsforeninger efter eget valg. De nye muligheder, som betegnes Frit Puljevalg, giver den enkelte stor indflydelse på forvaltningen af opsparingen, samtidig med at man bevarer fordelene ved den solidariske forsikringsdækning og de lave administrationsomkostninger.

Førtidspensionsreform

I 2002 er pensionsordningens ydelser ved førtidspensionering tilpasset de ændringer i førtidspensionslovgivningen, der trådte i kraft den 1. januar 2003. Herefter vil alle medlemmer, der får tilkendt offentlig førtidspension, få en supplerende invalidepension på 48.000 kr. om året fra B&A Pension. Dækningen er desuden forlænget fra 60 til 62 år. Det samme gælder forsikringsdækningen ved kritisk sygdom. Der er ligeledes sket en tilpasning af regelsættet i arbejdsmarkedets overenskomster og i pensionsordningen, således at personer, der ansættes i et fleksjob, kan videreføre deres oprindelige pensionsordning uændret.

RAMMER FOR VIRKSOMHEDEN

Fokus på god kundeservice

Der er sket en fortsat udbygning af B&A Pensions service over for medlemmer, virksomheder og organisationer. Såvel telefonrådgivning som internetservice er blevet udbygget væsentligt, uden at positionen som en omkostningseffektiv udbyder er svækket.

En række af indsatserne er sket i tæt samarbejde med overenskomstparterne.

- > I samarbejde med arbejdsgiverorganisationerne er der gennemført en omfattende informationsindsats med henblik på at bistå branchens virksomheder med at integrere arbejdsmarkedspensionsordningen i virksomhedernes personalepolitik.
- > I samarbejde med fagforbundene er der sket en udbygning af indsatsen for rådgivning og uddannelse af forbundenes tillidsrepræsentanter.

Administration

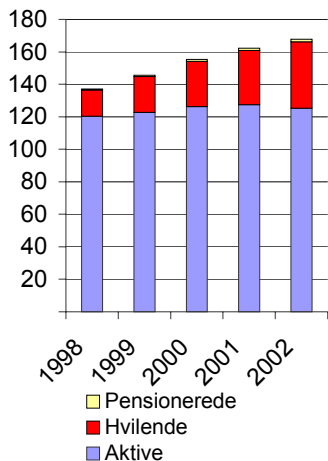
B&A Pension er en del af administrationsfællesskabet PensionDanmark I/S. De øvrige interessenter er HTS Pension og PKS Pension samt en mindre firmapensionskasse.

PensionDanmark tilrettelægger administrationen af interessenternes pensionsordninger med henblik på at forene en høj kundeservice med lave omkostninger. Det opnås gennem udnyttelse af administrative stordriftsfordele, moderne it-teknologi og en høj grad af outsourcing af forsikringsadministrative opgaver og formueforvaltning.

I forsikringsadministrationen lægges vægt på korte ekspeditionstider, en høj grad af tilgængelighed (telefonbetjening på alle hverdage fra kl. 8 til kl. 21) og en stadig mere omfattende udnyttelse af internettet i dialogen med medlemmer og virksomheder.

MEDLEMSFORHOLD

Antal medlemmer i tusinde

Medlemmer

B&A Pension havde ved udgangen af 2002 168.000 medlemmer. Det er en stigning på 6.000 medlemmer i forhold til 2001. Der har i årets løb været en tilgang på 15.000 medlemmer og en afgang på 9.000 medlemmer.

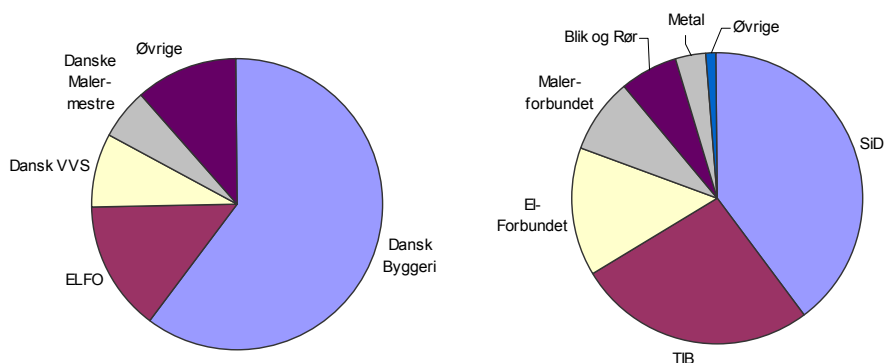
Virksomheder

B&A Pension modtog i 2002 bidrag fra ca. 13.000 virksomheder. Det er stort set uændret i forhold til sidste år.

Overenskomster

B&A Pensions medlemmer er omfattet af overenskomster, som på lønmodtagerside er indgået af SiD, TIB, El-Forbundet, Malerforbundet, Blik- og Rørarbejder Forbundet, Metal, HK Industri og Dansk Formandsforening og på arbejdsgiverside af Dansk Byggeri, ELFO, Dansk VVS, Danske Malermestre samt et antal mindre arbejdsgiverforeninger. Hertil kommer medlemmer ansat i virksomheder, som har indgået tiltrædelsesoverenskomst.

Indbetalinger fordelt på organisationer

Ved overenskomstfornyelsen i 2000 blev der indgået 4-årige overenskomster mellem de overenskomstparter, hvis pensionsordninger administreres af B&A Pension. Bidragsprocenten er ved udgangen af 2002 7,8 pct. i de fleste overenskomster og vil pr. 1. juli 2003 blive forøget til 9,0 pct.

Pensionsordningen

Ved alderspensionering består pensionsordningen af 3 dele:

- > livsvarig alderspension
- > ratepension og
- > kapitalpension

Rate- og kapitalpensionen er udformet som unit-linked forsikringer, dvs. at de forrentes med markedsafkastet af de tilknyttede investeringer.

MEDLEMSFORHOLD

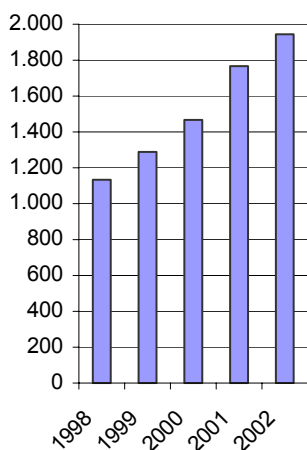
Ved førtidspensionering er medlemmerne sikret en invalidesum, månedlig invalidepension samt opsparings sikring. Medlemmerne har en dækning ved kritisk sygdom, og ved dødsfald er de efterladte sikret en dødsfaldssum samt udbetaling af opsparingen til rate- og kapitalpension.

Typisk pensionspakke

Ved udgangen af 2002 var hovedparten af medlemmerne omfattet af følgende risikodækninger:

Ved førtidspensionering	Løbende invalidepension	36.000 kr.
	Invalidesum	100.000 kr.
	Opsparings sikring	
Kritisk sygdom	Sum ved kritisk sygdom	50.000 kr.
	Ret til udbetaling af opsparet kapitalpension	
Dødsfald	Dødsfaldssum	350.000 kr.
	Udbetaling af opsparet kapital- og ratepension	

Præmier
mill. kr.

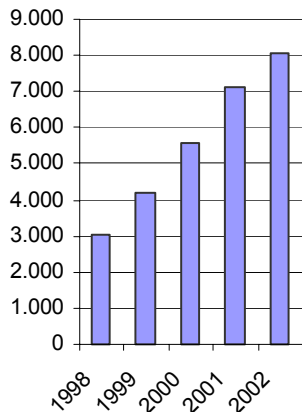
Pensionspakken er med virkning fra 1. januar 2003 tilpasset ændringerne i førtidspensionslovgivningen. Det betyder, at den løbende invalidepension for hovedparten af medlemmerne er sat op til 48.000 kr. årligt.

Indbetalinger og opsparing

Der er i 2002 indbetalt i alt 1.949 mill.kr. i bidrag efter fradrag af arbejdsmarkedsbidrag. Der er tale om en bidragsstigning på 10 pct. i forhold til sidste år. Det gennemsnitlige bidrag udgjorde godt 17.000 kr. For et typisk medlem udgjorde udgifterne til forsikringsdækning omkring 2.000 kr. svarende til 12 pct. af bidraget, og der blev opkrævet 351 kr. som bidrag til at dække administrationsomkostningerne svarende til 2 pct. af bidraget.

Medlemmernes depoter til livsvarig alderspension blev opskrevet med en kontorente på 3,25 pct. Medlemmernes depoter til kapital- og ratepension forrentes med årets markedsafkast. I 2002 var rentetilskrivningen negativ på grund af kurstab på aktieinvesteringerne.

Livsforsikrings-
hensættelser mv.
mill. kr.

Medlemmernes opsparing vokser i takt med, at ordningen modnes. Den gennemsnitlige depotværdi udgjorde i 2002 50.000 kr. mod 43.000 kr. i 2001. Et typisk medlem, der har været omfattet af pensionsordningen siden starten af 1993, havde ved udgangen af 2002 et depot på 100.000 kr.

De samlede livsforsikringshensættelser mv. beløb sig ved udgangen af 2002 til 8.078 mill.kr, heraf udgør hensættelserne vedrørende kapital- og ratepension 1.366 mill.kr.

MEDLEMSFORHOLD

Udbetalinger

Der udbetales ydelser fra pensionsordningen i tilfælde af alderspensionering, død, førtidspensionering og kritisk sygdom.

Tabel 1. Tilkendelse af pensioner, overførsler og udbetalinger

Antal	1998	1999	2000	2001	2002
Alderspensioner	1.143	1.388	1.276	1.259	1.494
Førtidspension	240	250	294	348	356
Sum ved kritisk sygdom	-	-	50	300	377
Ydelser ved dødsfald	247	280	309	297	331
Overførsler til andre pensionsordninger	3.019	3.209	3.487	4.050	2.972
Udbetalte depoter	7.625	6.171	5.599	4.977	4.795
Udbetaling i alt, mill.kr.	110	147	196	267	296

I 2002 blev der udbetalt pensioner for i alt 171 mill.kr. mod 123 mill.kr. sidste år. Hertil kommer udbetalinger til forsikrede, der er udtrådt af pensionsordningen efter jobskifte.

INVESTERINGER

Investeringspolitik

Målet med investeringerne er at sikre den størst mulige købekraft af de pensioner, der skal udbetales til medlemmerne. Der stiles efter et højt afkast efter inflation, skatter og omkostninger. Sikkerheden tilgodeses ved at sprede investeringerne mellem forskellige aktiver, så risikoen for, at enkelte forhold giver anledning til store tab, begrænses.

Aktier indgår med en væsentlig vægt i investeringerne, fordi det er erfaringen, at aktier – trods perioder med negative afkast – på langt sigt giver et betydeligt højere afkast end obligationer. Målsætningen, for hvor stor en andel af formuen der bør placeres i aktier, er dog reduceret fra 55 pct. til 30 pct. Beslutningen afspejler, at der fortsat hersker stor usikkerhed om de fremtidige konjunkturforskel og virksomhedernes indtjening. Desuden investeres der i højere grad end tidligere i erhvervsobligationer, som for tiden udgør et godt alternativ til aktier. Målsætningen for formuesammensætningen revurderes og fastlægges af bestyrelsen i slutningen af hvert kalenderår.

Der er opbygget reserver, der kan tjene som stødpuder, når markedsforholdene i perioder fører til negative afkast. Reserverne er nødvendige, for at medlemmerne trods markedsudsving kan få en stabil kontorente på den grundlæggende del af deres alderspension – den løbende, livsvarige alderspension. Ud over den sparer medlemmerne op i form af kapital- og ratepensioner, hvor markedsafkastet tilskrives direkte som rente til medlemmernes depoter.

For medlemmer og andre interesserede er det på selskabets hjemmeside, www.pension.dk, muligt at få indblik i, hvilke aktier B&A Pension investerer i. På hjemmesiden findes desuden en redegørelse for de etiske aspekter af investeringspolitikken.

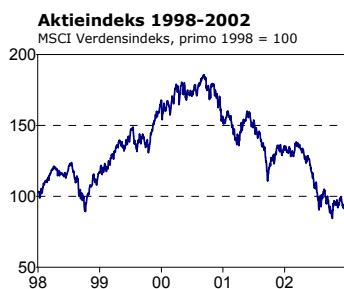
Markedsudvikling

For året som helhed faldt det globale aktieindeks med 32,5 pct. Dermed blev 2002 tredje år i træk med meget kraftige aktiekursfald. Siden begyndelsen af 2000 er de internationale aktiemarkeder faldet med 51 pct., og man skal tilbage til årene omkring 1930 for at finde en periode med kursfald af tilsvarende størrelse.

De seneste års aktiekursfald skal ses i lyset af de voldsomme kursstigninger i slutningen af 1990'erne. Særligt indenfor teknologi og telekommunikation var der tale om en nærmest bobleagtig udvikling i aktiekurserne baseret på helt urealistiske forventninger til virksomhedernes indtjening. Men også indenfor mange andre brancher har det været nødvendigt at revurdere forventningerne til den fremtidige indtjening.

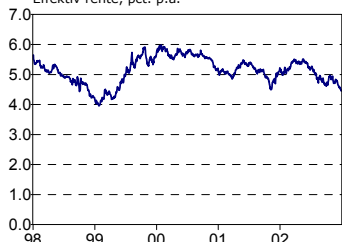
Kursfaldet på aktiemarkederne afspejler også de seneste års langvarige afmatning i verdensøkonomien. Trods en meget lempelig finans- og pengepolitik, især i USA, er den forventede vending mod højere vækstrater blevet udskudt gang på gang. En række regnskabsskandaler blandt større amerikanske selskaber bidrog yderligere til den negative stemning sammen med den tiltagende risiko for en militærkonflikt i Irak – og de heraf følgende stigninger i olieprisen.

Efter pensionsafkastskat gav det globale aktieindeks et negativt afkast på 27,6 pct. Kursfaldet har ramt alle regioner.

INVESTERINGER

Dansk obligationsrente 1998-2002
Effektiv rente, pct. p.a.

Renteudviklingen i 2002 var ligeledes præget af investorernes svigtende tillid til et globalt økonomisk opsving og en stigende bekymring for en ny recession med meget lav inflation – måske endda deflation. I løbet af 2. halvår faldt obligationsrenterne i både USA og Europa derfor væsentligt, hvilket resulterede i store kursstigninger på især lange obligationer.

Det danske obligationsmarked fulgte tendensen på de internationale obligationsmarkeder. I løbet af året faldt den 10-årige danske rente derfor med 0,7 procentpoint til 4,5 pct. Årets renteudvikling indebar, at investering i en 10-årig dansk statsobligation gav et afkast efter pensionsbeskatning på 9,4 pct.

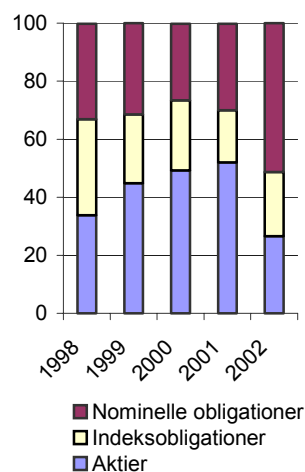
Kursudviklingen på indeksobligationer har i store træk fulgt udviklingen for de nominelle obligationer.

Beholdninger

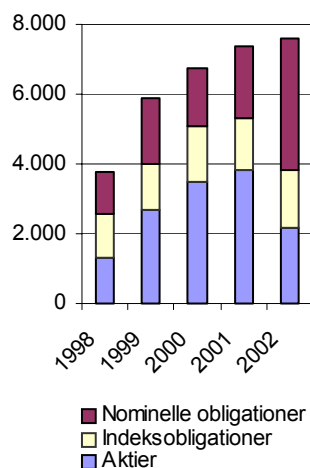
Andelen af investeringsaktiverne, som er placeret i aktier, blev i løbet af året nedbragt fra 52 til 27 pct. Reduktionen i aktieandelen skyldes dels kursfaldet på aktierne, dels en omlægning af investeringerne, der i vidt omfang er gennemført ved, at tilgangen af nye midler helt overvejende er blevet investeret i obligationer.

Beholdningen af børsnoterede aktier har en geografisk fordeling, der afspejler det globale aktiemarked. Udvælgelsen af de enkelte aktier varetages af udvalgte eksterne porteføljeforvaltere: Nordea Investment Management, Carnegie Asset Management og den amerikanske forvalter T. Rowe Price.

Aktivfordeling
ultimo året i pct.

Investeringsaktiver
mill. kr.

Tablet 2. Beholdningen af børsnoterede aktier fordelt på regioner og brancher

Pct. ultimo 2002	Regioner				I alt
	Europa	Japan	Nord-amerika	Øvrige verden	
Energi	3,1	-	3,2	0,3	6,6
Finans	7,0	1,0	9,9	1,0	19,0
Forbrug	10,1	1,4	12,8	0,9	25,2
Forsyning	1,6	-	1,3	-	2,9
Industri	4,7	1,7	5,0	1,2	12,6
Informationsteknologi	1,5	1,8	6,5	1,3	11,1
Medicin & sundhed	4,1	-	8,0	1,5	13,5
Råvarer	1,0	0,2	2,6	-	3,8
Telekommunikation	2,5	0,4	1,6	0,8	5,3
I alt	35,6	6,5	51,0	7,0	100,0

I aktieinvesteringerne indgår også noterede aktier. Ultimo 2002 udgjorde de knap 2 pct. af investeringsaktiverne. De noterede aktier ejes indirekte i form af fonde, der udvælger og ejer de unoterede aktier, og som i mange tilfælde indgår i ledelsen af selskaberne. Ved at investere via fondene opnår B&A Pension adgang til ekspertise sammen med en betydelig risikospredning.

Beholdningen af nominelle obligationer består overvejende af danske og europæiske stats- og realkreditobligationer. Desuden investeres der i obligationer udstedt af større erhvervsvirksomheder i både Europa og USA. Sammenholdt med statsobligationer er erhvervsobligationer forbundet med en højere kreditrisiko, der afspejler de enkelte udsteders kreditværdighed. Ved at investere i

INVESTERINGER

en bredt sammensat portefølje spredes risikoen, så den merrente, som udstederne må betale, er mere end tilstrækkelig til at opveje kreditrisikoen. Erhvervsobligationerne udgjorde knap 10 pct. af investeringsaktiverne ved årets udgang.

Indeksobligationer udgør fortsat en betydelig del af investeringsaktiverne. Beholdningen består af indeksobligationer udstedt før 1. januar 1999, som kun i begrænset omfang er omfattet af pensionsafkastskatten. I takt med at de udløber, vil de komme til at udgøre en stadig mindre del af beholdningen.

Sammensætningen af obligationsbeholdningerne varetages også af udvalgte eksterne porteføljeforvaltere. Nykredit Portefølje Bank har ansvar for størstedelen af obligationsinvesteringerne, mens erhvervsobligationerne primært forvaltes af T. Rowe Price.

I 2002 er der påbegyndt investeringer i ejendomme med henblik på, at ejendomme om fire år skal udgøre op mod 10 pct. af investeringsaktiverne.

De samlede investeringer er omtrent ligeligt fordelt mellem Danmark og udlandet. En stor del af valutarisikoen er dog afdækket.

Afkast

Afkastet af investeringsaktiverne efter pensionsafkastskat blev på -5,9 pct. Årets resultat afspejler de meget kraftige kursfald på aktiemarkedene, som kun delvist opvejes af positive bidrag fra obligationsinvesteringerne.

Et negativt afkast på -5,9 pct. er aldrig tilfredsstillende. Heller ikke selv om der i løbet af året blev foretaget dispositioner, som bidrog til at begrænse det negative bidrag fra de faldende aktiemarkeder. En beslutning om at foretage valutakursafdækning af hovedparten af investeringerne i amerikanske dollar og japanske yen bidrog således positivt. Ligeledes havde årets omlægning af investeringerne, hvor tilgangen af nye midler helt overvejende blev investeret i obligationer, en positiv effekt. Det samlede afkastbidrag fra de to dispositioner udgør knap 5 procentpoint.

Obligationsinvesteringerne gav et afkast på 9,7 pct. efter pensionsbeskatning. I forhold til udviklingen på obligationsmarkederne er resultatet tilfredsstillende.

Aktieinvesteringerne gav et afkast på -24,1 pct. efter skat, hvilket er 3,5 pct. point bedre end afkastet af det globale aktieindeks. Resultatet er positivt påvirket af årets valutaafdækning af hovedparten af investeringerne i amerikanske og japanske aktier. Bidraget fra valutaafdækningen modvirkes imidlertid af, at den globale aktieportefølje forvaltet af Nordea Investment Management opnåede et afkast væsentligt under den generelle udvikling på aktiemarkedet.

INVESTERINGER

Tabel 3. Investeringsaktivernes afkast efter pensionsafkastskat mv.

Pct. p.a.	1998	1999	2000	2001	2002	1998- 2002	1993- 2002
Nominelt forrentede obligationer	5,8	-1,0	6,0	6,1	10,5	5,4	5,9
Indeksobligationer	9,1	2,8	-0,9	6,8	9,6	5,4	7,7
Erhvervsobligationer				-3,3	6,2		
Obligationer i alt	7,4	0,7	2,6	6,4	9,7	5,3	6,9
Aktier	15,8	69,7	-5,5	-11,4	-24,1	4,5	11,6
Investeringsaktiver i alt	9,5	21,8	-1,2	-3,3	-5,9	3,7	6,8

Tabel 4. Afkast af obligationsindeks efter pensionsafkastskat

Pct. p.a.	1998	1999	2000	2001	2002	1998- 2002	1993- 2002
Nominelt forrentede obligationer:							
Danske Statsobligationer	8,1	-1,7	6,0	4,9	8,9	5,2	5,2
Danske realkreditobligationer	5,3	1,4	5,9	6,5	8,7	5,5	5,9
Erhvervsobligationer (high yield)	0,6	2,1	-4,4	4,7	1,8	0,9	3,6
Indeksobligationer:							
Mellemlange (udløb 2026)	5,1	0,7	2,3	6,7	10,0	4,9	6,5
Lange (udløb 2050)	9,8	2,2	0,0	7,6	9,6	5,8	7,3

Afkastene er opgjort på grundlag af følgende indeks: Danske statsobligationer (EFFAS Danske Statsobligationer 3+), Danske realkreditobligationer (Nykredit realkredit indeks), Erhvervsobligationer (JP Morgan Global High Yield Index i dollar (valutakurssikret basis)).

Tabel 5. Afkast af aktieindeks efter pensionsafkastskat

Pct. p.a.	1998	1999	2000	2001	2002	1998- 2002	1993- 2002
Verden	16,3	42,5	-7,7	-10,9	-27,6	-0,3	8,2
Europa	20,6	32,5	-0,6	-13,6	-27,5	-0,1	10,1
Nordamerika	19,9	40,4	-4,4	-7,2	-29,9	0,9	10,9
Japan	-1,7	82,8	-21,0	-22,1	-21,0	-2,7	-0,6
Østen i øvrigt	-11,3	87,7	-26,8	-4,7	-19,1	-1,2	4,6

Afkastet er opgjort på grundlag af MSCI-indeks i danske kroner inklusive nettoudbytter.

Afkastet af pensionsopsparing bør ansues i et længere tidsperspektiv. Set over de sidste fem år har det årlige gennemsnitlige afkast efter pensionsafkastskat været på 3,7 pct. I perioden siden 1993 har det været 6,8 pct. Trods de seneste års negative markedsudvikling må dette anses som tilfredsstillende.

INVESTERINGER

Risiko

B&A Pension har meget betydelige reserver, som kan holde for i år, hvor investeringsafkastet er mindre end den kontorente, som medlemmerne af pensionsordningen modtager. Reserverne bygges op i år med gode afkast. Finanstilsynet har indført regler om, at livsforsikringshensættelserne skal opgøres til markedsværdi. I den forbindelse er der udskilt en del af livsforsikringshensættelserne – bonuspotentialer på fripolicydelser – som kan nedskrives i tilfælde, hvor de investeringsmæssige tab måtte være så store, at det kollektive bonuspotentialer er udtømt. Det har ført til en betydelig forøgelse af B&A Pensions mulighed for at bære investeringsrisiko.

Tabel 6. Risikonøgletal efter skat

	Mill.kr.	Pct. af investeringsaktiver
Tab ved aktiekursfald på 10 pct.	212	2,3
Tab ved rentestigning på 1 pct.		
Nominelle obligationer	202	2,2
Indeksobligationer	103	1,1
Obligationer i alt	305	3,3

Tabel 7. Reserver, der kan bære investeringsrisiko

Mill.kr.	2002	2001
Egenkapital	885	874
Særlig bonushensættelse	88	51
Kollektivt bonuspotentialer	398	350
I alt	1.371	1.275
Bonuspotentialer på fripolicydelser	3.852	-

Alle pensionselskaber skal indberette solvenstal til Finanstilsynet. Solvenstallene udregnes i forhold til et såkaldt rødt og gult risikoscenario. Det gule scenario omfatter et aktiekurstab på 30 pct. og en renteændring på 1,0 pct., mens det røde scenario omfatter et aktiekurstab på 12 pct. og en renteændring på 0,7 pct. Hvis Finanstilsynets gule eller røde risikoscenarier skulle blive til virkelighed, vil B&A Pension fortsat have rigelig basiskapital. B&A Pension er derfor i "grønt lys".

REGNSKABET I HOVEDTRÆK

Resultatopgørelsen

Resultatopgørelsen er sammenfattet i tabel 8.

Tabel 8. Resultatopgørelsen

Mill.kr.	2002	2001
Præmier	1.949	1.767
Investeringsafkast	-661	-337
Forsikringsydelse	-291	-272
Ændring i livsforsikringshensættelser	-829	-673
Tilskrevet bonus	-208	-273
Ændring i hensættelser til kapital- og ratepension	-530	-607
Administrationsomkostninger	-63	-58
Pensionsafkastskat	120	78
Resultat før hensættelse til bonus	-513	-375
Overførsel fra kollektivt bonuspotentiale	561	1.050
Overførsel til særlig bonushensættelse	-37	-51
Årets resultat	11	624

Præmieindtægterne var 10,3 pct. højere end præmieindtægten i 2001. Stigningen afspejler dels generelle lønstigninger, dels at bidragsprocenten for de fleste forsikrede blev forhøjet fra 6,6 til 7,8 pct. pr. 1. juli 2002.

Investeringsafkastet var samlet negativt med 661 mill.kr.

Forsikringsydelse steg med 7,0 pct. i forhold til året før, idet udbetalingerne ved alderspensionering vokser i takt med, at de opsparede midler bliver større. Det samme gælder for overførslerne til andre pensionsordninger.

Livsforsikringshensættelserne blev forøget med 829 mill.kr. Herudover er der tilskrevet kontorente og udloddet pensionistbonus med 208 mill.kr. på hensættelserne til livsvarig alderspension. Kontorenten for 2002 er fastsat af bestyrelsen til 3,25 pct.

Hensættelserne vedrørende kapital- og ratepension forrentes med det markeds-mæssige afkast af de tilsvarende investeringsaktiver.

Livsforsikringshensættelserne er opgjort til markedsværdi.

Administrationsomkostningerne steg til 63 mill.kr. fra 58 mill.kr. året før. Stigningen skyldes den generelle prisudvikling samt det særlige forhold, at der er afholdt omkostninger til etablering af de administrative systemer til Frit Puljevalg.

REGNSKABET I HOVEDTRÆK

Investeringsafkastet er påvirket af pensionsafkastskat på 15 pct. Der gælder dog fortsat undtagelsesbestemmelser for indeksobligationerne.

Før hensættelse til bonus var der således et underskud på 513 mill.kr. mod sidste års underskud på 375 mill.kr.

Fordeling af resultatet

Resultatet, der fremkommer af selskabets drift, anvendes enten til kontorente og pensionistbonus til de enkelte forsikrede eller til opbygning af reserver i form af kollektivt bonuspotentiale, særlig bonushensættelse eller egenkapital.

Den del af resultatet, der overføres til egenkapital og særlig bonushensættelse, vil blive baseret på årets investeringsafkast med et tillæg, der afspejler de investerings-, forsikringsmæssige og øvrige forretningsmæssige risici. Risikoresultatet og omkostningsresultatet overføres til det kollektive bonuspotentiale, idet der dog forlods overføres en andel af årets opsparingspræmie til særlig bonushensættelse.

I B&A Pension er der ikke reel forskel mellem egenkapital, særlig bonushensættelse og kollektivt bonuspotentiale, idet aktionærene har frasagt sig retten til udbytte. Dermed kommer hele afkastet de forsikrede til gode, og samtlige reserver tjener på lige fod til at sikre pensionerne.

Kontorenten er fastsat under hensyntagen til de langsigtede afkastforventninger samt opbygningen af de nødvendige reserver til imødegåelse af udsving i investeringsafkastet og de forsikringsmæssige forhold. Pensionistbonus fastsættes, så pensionisterne får tilbageført deres bidrag til opbygning af reserver under forudsætning af, at selskabets kapitalforhold er tilstrækkeligt gode.

I tabel 9 er det vist, hvordan det realiserede resultat for forsikringer med ret til bonus, som var til rådighed i 2002, er blevet fordelt mellem de enkelte forsikrede – i form af kontorente og pensionistbonus – og reserverne, der udgøres af kollektivt bonuspotentiale, særlig bonushensættelse og egenkapital.

Tabel 9. Realiseret resultat for forsikringer med ret til bonus

Mill.kr.	2002	2001
Realiseret resultat før pensionsafkastskat	-454	-226
Pensionsafkastskat vedrørende forsikringer med ret til bonus	91	77
Realiseret resultat efter pensionsafkastskat	-363	-149
Som modsvarer af		
- Overførsel til de enkelte forsikrede (kontorente og pensionistbonus)	208	273
- Overførsel fra kollektivt bonuspotentiale	-561	-1.050
- Overførsel til særlig bonushensættelse	37	51
- Overførsel fra egenkapitalen	-47	577
I alt overført	-363	-149

REGNSKABET I HOVEDTRÆK

Balancen

Balancen er sammenfattet i tabel 10.

Tabel 10. Balancen

Mill.kr.	2002	2001
AKTIVER		
Investeringsaktiver		
- vedrørende kapital- og ratepension	1.366	836
- i øvrigt	7.580	7.348
Andre aktiver	512	242
Aktiver i alt	9.458	8.426
PASSIVER		
Livsforsikringshensættelser		
- vedrørende kapital- og ratepension	1.366	836
- i øvrigt	6.699	6.271
Erstatningshensættelser	13	18
Kollektivt bonuspotentiale	398	350
Særlig bonushensættelse	88	51
Forsikringsmæssige hensættelser i alt	8.564	7.526
Gæld	9	26
Egenkapital	885	874
Passiver i alt	9.458	8.426
Solvensmargen	347	289

Aktiverne består hovedsageligt af investeringsaktiver. En del af disse er direkte tilknyttet kapital- og ratepensioner, som er forsikringer, hvor forsikringstageren bærer investeringsrisikoen direkte.

Passiverne består hovedsageligt af livsforsikringshensættelser. Hertil kommer reserverne i form kollektivt bonuspotentiale, særlig bonushensættelse og egenkapitalen.

Nøgletal

Nøgletallene for selskabets investeringsafkast, omkostninger, risikoresultat og konsolidering, der indgår i regnskabet, beregnes efter formler fastsat af Finanstilsynet. Formålet med nøgletallene er at give regnskabslæsere et bedre grundlag for at vurdere selskabets resultater og økonomiske situation. Finanstilsynets forklarende tekst til nøgletallene, der indgår i bekendtgørelsen om livsforsikringssselskabers og tværgående pensionskassers årsregnskaber, kan findes på Finanstilsynets hjemmeside: www.finanstilsynet.dk.

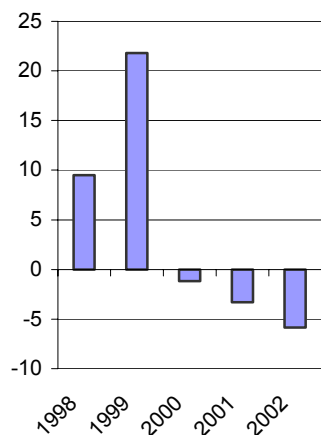
Afkastnøgletal

Der vises afkastnøgletal før og efter pensionsafkastskat.

Pensionsafkastskatten udgør 15 pct. af investeringsafkastet. Visse indeksobligationer beskattes dog kun af kursgevinster og ikke af det løbende afkast.

REGNSKABET I HOVEDTRÆK

Afkast efter skat
i pct.

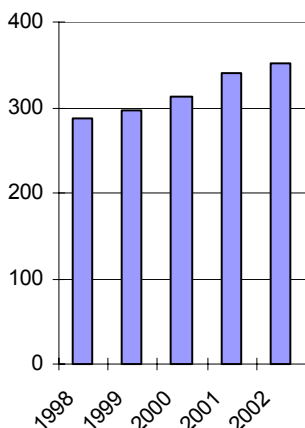

Pensionsafkastskatten har afløst realrenteafgiften for nominelle obligationer mv., der i årene fra 1998 til 2000 var henholdsvis 35,8 pct., 33,8 pct. og 26,0 pct. Afkastet af aktier blev belastet med en skat på 5 pct. fra 2. juni 1998 og indtil udgangen af 2000. Pensionsafkastskatten blev indført fra og med 2001 med en sats på 15 pct. af alt afkast.

Før 2001 var indeksobligationer helt friholdt fra pensionsafkastskat. Pensionsopsparing fra før 1983 er fritaget for pensionsafkastskat. Nøgletallet for afkast efter korrigeret pensionsafkastskat tager højde herfor. Korrektionen er uden betydning for B&A Pension, idet stort set samtlige pensionsbidrag – bortset fra nogle ganske få overførsler – stammer fra efter 1983.

Afkastet efter pensionsafkastskat på -5,9 pct. i 2002 var påvirket af de store kursfald på aktiemarkederne. Et negativt afkast på -5,9 pct. er aldrig tilfredsstillende. Set over en længere årrække har afkastet dog været mere tilfredsstillende. Det årlige gennemsnitlige afkast efter pensionsafkastskat var i de fem år fra 1998 til 2002 3,7 pct. og i perioden siden selskabet påbegyndte sine aktiviteter i 1993 var det 6,8 pct.

Omkostninger pr. forsikret
kr.

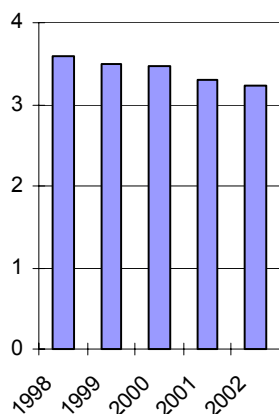

Omkostningsnøgletal

Omkostningsprocenten viser, at omkostningerne målt i procent af præmieindtægterne år for år er bragt ned og nu er 3,2 pct. Omkostningerne pr. forsikret er fastholdt på et lavt niveau. Omkostningsresultatet viser forskellen mellem de omkostningsbidrag, som medlemmerne er blevet opkrævet, og de faktiske omkostninger, der er afholdt. Det opgøres i pct. som en andel af medlemmernes samlede opsparing. Tallet viser, at omkostningsregnskabet bidrager positivt til selskabets reserver.

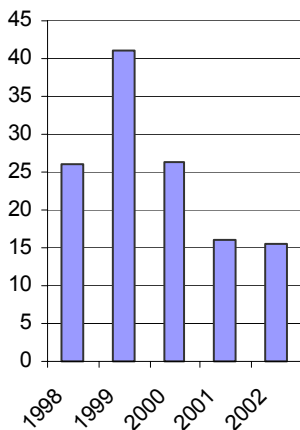
Omkostningerne beregnet som rentemarginal viser omkostningerne i procent af medlemmernes samlede opsparing.

Omkostningsprocent

REGNSKABET I HOVEDTRÆK

Bonus- og egenkapitalreserve ultimo året i pct.

Konsolideringsnøgletal

Bonusreserven viser det kollektive bonuspotentiale og særlig bonushensættelse i procent af livsforsikringshensættelserne.

Egenkapitalreserverne viser egenkapitalen i procent af medlemmernes samlede opsparing. Egenkapitalreserven er opgjort efter fradrag af lovgivningens mindstekrav til egenkapital (solvensmargen).

Solvensgraden angiver, hvor stor egenkapitalen og den særlige bonushensættelse er i forhold til solvensmargen.

B&A Pension er et arbejdsmarkedsrelateret livsforsikringsaktieselskab, hvor hele overskuddet i henhold til vedtægterne skal komme de forsikrede til gode. Derfor kan egenkapital- og bonusreserverne betragtes under et. Reserverne udgør 15,6 pct. af livsforsikringshensættelserne. Det betyder, at B&A Pension er velkonsolideret og godt rustet til at modstå eventuelle udsving i afkast eller uforudsete forsikringsmæssige risici.

BEGIVENHEDER EFTER REGNSKABSÅRETS AFSLUTNING

Der er ikke siden regnskabsårets afslutning indtruffet begivenheder, som er af væsentlig betydning for B&A Pensions finansielle situation.

UDSIGTERNE FOR DE NÆRMESTE ÅR

I det kommende år forventes præmieindtægterne at vokse betydeligt som følge af de stigninger i bidragssatserne, der er aftalt i overenskomsterne, og som finder sted den 1. juli 2003. Præmieindtægten vil derudover være påvirket af beskæftigelsesomfanget og lønudviklingen i bygge- og anlægsbranchen.

Der forventes en stigning i udbetalingerne som følge af forbedringerne pr. 1. januar 2003 af forsikringsdækningerne ved førtidspensionering og kritisk sygdom og pr. 1. juli af forsikringsdækningerne ved dødsfald. Hertil kommer vækst i udbetalinger til alderspension som følge af væksten i medlemmernes opsparing.

Udviklingen i afkastet af investeringsaktiverne vil afhænge af udviklingen på aktie- og rentemarkederne og er behæftet med betydelig usikkerhed.

I løbet af 2003 forventer selskabet – gennem det associerede selskab PensionDanmark Ejendomme A/S – at påbegynde investeringer i boliger omfattet af investeringsrammen i lov om fremme af privat udlejningsbyggeri.

I lighed med i 2002 forventes der i 2003 at blive afholdt betydelige omkostninger til udvikling af PensionDanmarks forsikringsadministrative systemer med henblik på dels at udbygge medlemmernes adgang til individuel indflydelse på pensionsordningens ydelser og formueforvaltning, dels at forbedre servicen over for medlemmer og virksomheder.

AKTIONÆRFORHOLD

B&A Pension ejes af bygge- og anlægsbranchens fagforbund og arbejdsgiverforeninger.

Aktionærerne i aktieklasse I er Specialarbejderforbundet i Danmark*, Forbundet Træ-Industri-Byg i Danmark*, Dansk EL-Forbund*, Malerforbundet i Danmark*, Blik- og Rørarbejderforbundet i Danmark, Dansk Metal og Handels- og Kontorfunktionærernes Forbund i Danmark.

De med * markerede aktionærer ejer mere end 5 pct. af aktiekapitalen.

Aktionærerne i aktieklasse II er Dansk Byggeri, Elinstallatørernes Landsforening ELFO, Dansk VVS Erhvervsorganisation for energi, miljø og klima, Danske Malermestre, Gulvbranchens Arbejdsgiverforening, Glarmesterlauget i Danmark og Foreningen af Auto- og Industrilakerere.

Aktieklasser I omfatter 10.385 aktier med et samlet pålydende på 47.947.000 kr., og aktieklasser II omfatter 3.500 aktier med et samlet pålydende på 1.750.000 kr. Den samlede aktiekapital er således 49.697.000 kr.

I henhold til selskabets vedtægter udbetales der ikke udbytte til aktionærerne.

BESTYRELSE

På den ordinære generalforsamling i maj 2002 blev de 12 medlemmer af bestyrelsen genvalgt.

Hertil kommer ét bestyrelsesmedlem, der er udpeget af økonomiministeren. Udpegelsen er gældende indtil udgangen af 2003.

Bestyrelsen genvalgte gruppeformand i Specialarbejderforbundet i Danmark John Larsen som formand og seniorkonsulent i Dansk Byggeri Erik Ross Pedersen som næstformand.

Gruppeformand John Larsen (formand)
Specialarbejderforbundet i Danmark, B.O.S.-gruppen

Seniorkonsulent Erik Ross Pedersen (næstformand)
Dansk Byggeri

Adm. direktør Ole Draborg
Danske Malermestre

Adm. direktør Anne-Grethe Foss
Udpeget af økonomiministeren

Adm. direktør Niels Jørgen Hansen
Elinstallatørernes Landsforening ELFO/Tekniq Installatørernes Organisation

Forbundsformand Kurt H. Jakobsen
Blik- og Rørarbejderforbundet i Danmark

Forbundsformand Arne Johansen
Forbundet Træ-Industri-Byg i Danmark

Adm. direktør Jens Klarskov
Dansk Byggeri

Forbundsformand Jørn Erik Nielsen
Malerforbundet i Danmark

Næstformand John Højlund Olsen
Dansk Metal

Områdeleder Jens-Olav Pedersen
Dansk El-Forbund

Sektorformand Jens Pors
HK Industri

Direktør Flemming Preisler
Dansk VVS Erhvervsorganisation for energi, miljø og klima/Tekniq Installatørernes Organisation

DIREKTION

Adm. direktør Torben Möger Pedersen

Vicedirektør Niels Fink

DIREKTIONENS ØVRIGE LEDELSESHVERV

Torben Möger Pedersen varetager følgende ledelseshverv:

Medlem af direktionen for:

Administrationsfællesskabet PensionDanmark I/S
og de tilsluttede livsforsikringselskaber og pensionskasser

Medlem af bestyrelsen for:

PensionDanmark Ejendomme A/S (formand)
Placeringsforeningen PensionsInvest (formand)
A/S Dagbladet Information (formand)

Forsikring & Pension

PensionsInfo

Medlem af:

Nykredits Styrelsesråd

Niels Fink varetager følgende ledelseshverv:

Medlem af direktionen for:

Administrationsfællesskabet PensionDanmark I/S
og de tilsluttede livsforsikringselskaber og pensionskasser

Medlem af bestyrelsen for:

PensionDanmark Ejendomme A/S
Placeringsforeningen PensionsInvest
Ejendomsselskabet af Januar 2002 A/S

ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS

Årsregnskabet er udarbejdet i overensstemmelse med lov om forsikringsvirksomhed og den dertil hørende bekendtgørelse om livsforsikringsselskabers og tværgående pensionskassers årsregnskaber.

Fra og med 2002 er såvel aktiver som passiver værdiansat til markedsværdi. Dette betyder, at der er sket en ændring i værdiansættelsen af obligationer og af livsforsikringshensættelser. For så vidt angår den ændrede værdiansættelse af obligationer er der sket en tilpasning af sammenligningstallene for 2001. Den akkumulerede effekt af den ændrede værdiansættelse primo er fordelt på egenkapital, kollektivt bonuspotentiale og særlige bonushensættelser i overensstemmelse med selskabets overskudspolitik. For så vidt angår den ændrede værdiansættelse af livsforsikringshensættelserne er der i overensstemmelse med den af Finanstilsynet udstedte bekendtgørelse om livsforsikringsselskabers og tværgående pensionskassers årsregnskaber ikke sket tilpasning af sammenligningstallene. Effekten af de ændrede regnskabsprincipper har været, at der pr. 1. januar 2002 er sket en nedskrivning af obligationerne med 25 mill.kr. Dette beløb er fordelt på kollektivt bonuspotentiale, særlige bonushensættelser og egenkapitalen i overensstemmelse med selskabets overskudspolitik. Den ændrede værdiansættelse af livsforsikringshensættelserne har medført, at der pr. 1. januar 2002 er overført 609 mill.kr. fra livsforsikringshensættelserne til kollektivt bonuspotentiale.

Herudover er den anvendte regnskabspraksis ikke ændret i forhold til sidste år.

Resultatopgørelse

Indtægter og udgifter periodiseres, så de omfatter regnskabsperioden. Præmieindtægterne vedrørende unit-linked forsikringer indtægtsføres på indbetalingstidspunktet.

For obligationer, kapitalandele og investeringsforeningsandele føres urealiserede og realiserede gevinster og tab over resultatopgørelsen.

Investeringerne i børsnoterede aktier og nominelle obligationer finder sted ved indskud i placeringsforeningen PensionsInvest. Investeringsafkastet, der hidrører fra renter og udbytter samt realiserede og urealiserede gevinster og tab som følge af ændrede værdipapir- og valutakurser vedrørende disse obligationer og aktier, vil derfor fremstå som tab og gevinst på investeringsforeningsandele.

Selskabet indgår i Administrationsfællesskabet PensionDanmark I/S. Selskabets og de øvrige interessenters fællesomkostninger, herunder lønninger og andre personaleomkostninger, fordeles gennem administrationsfællesskabet på grundlag af deltagerens medlemstal, størrelsen af deres aktiver samt deres belastning af personaleressourcerne. Omkostninger, der kan henføres til den enkelte interessent, fordeles umiddelbart videre til denne. Anskaffelser under 100 t.kr. udgiftsføres i anskaffelsesåret. Større anskaffelser afskrives afhængig af arten over 3 eller 5 år.

Omkostninger ved værdipapirhandel føres i resultatopgørelsen under administrationsomkostninger i forbindelse med investeringsaktiver.

Pensionsafkastskat udgiftsføres med det beløb, der beregnes af regnskabsårets opgjorte skattegrundlag, samt ændringen i værdien af udskudt pensionsafkastskat. Selskabet er ikke selskabsskattepligtigt.

ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS

Ved opgørelsen af det forsikringstekniske resultat fratrækkes den del af investeringsafkastet, der kan henføres til egenkapitalen.

Balance

Kapitalandele i associerede virksomheder optages til indre værdi.

Børsnoterede kapitalandele og investeringsforeningsandele optages til den senest noterede kurs ultimo året. Ikke børsnoterede kapitalandele og investeringsforeningsandele optages til en skønnet markedsværdi.

Børsnoterede obligationer optages til den senest noterede kurs ultimo.

Aktiver og passiver i fremmed valuta optages til den senest noterede kurs ultimo året.

Investeringsaktiver tilknyttet unit-linked forsikringer optages til markedsværdi.

Udskudt pensionsafkastskat hensættes med den diskonterede værdi af den fremtidige skat af tidligere realiserede gevinster ved salg af nominelle obligationer i danske kroner mv. Der hensættes desuden udskudt pensionsafkastskat af skat af negativt afgiftsgrundlag, der kan fremføres til modregning i efterfølgende år.

Livsforsikringshensættelserne og hensættelser for unit-linked forsikringer opgøres af den ansvarshavende aktuar i henhold til det til Finanstilsynet anmeldte tekniske grundlag med tillæg af nødvendige hensættelser til ikke anmeldte krav. Livsforsikringshensættelserne opgøres som den retrospektive hensættelse med fradrag af akkumulerede værdireguleringer herunder eventuelt af det træk på bonuspotentialet på fripolicydelser, der måtte hidrøre fra forsikringsbestandens andel af selskabets realiserede resultat i indeværende eller forudgående år. Livsforsikringshensættelserne opdeles fremover i garanterede ydelser, bonuspotentiale på fremtidige præmier og bonuspotentiale på fripolicydelser. Den sidstnævnte post kan bære investeringsrisiko og kan derfor sammen med det kollektive bonuspotentiale, særlige bonushensættelser og egenkapital opfange udsving i investeringsafkastet.

Kollektivt bonuspotentiale og særlige bonushensættelser opgøres i overensstemmelse med selskabets overskudspolitik.

Pengestrømsopgørelse

Pengestrømsopgørelsen er opstillet efter den direkte metode og viser, hvordan placeringsbehovet skabes opdelt på likviditet fra forsikringstagere, likviditet fra omkostninger mv. og likviditet fra investeringsaktiver samt fordelingen af placeringerne på forskellige typer af aktiver. I pengestrømsopgørelsen indgår køb og salg af investeringsforeningsbeviser efter arten af de underliggende aktiver.

HOVEDTAL

mill.kr.	1998	1999	2000	2001	2002
Resultatopgørelse					
Præmier før arbejdsmarkedsbidrag mv.	1.239	1.405	1.590	1.910	2.110
Arbejdsmarkedsbidrag og stempelafgift	-100	-112	-125	-143	-161
Afgivne genforsikringspræmier	-1	0	0	0	0
Præmier for egen regning	1.138	1.293	1.465	1.767	1.949
Afkast af investeringsaktiver	292	1.190	-3	-337	-661
Indtægter i alt	1.430	2.483	1.462	1.430	1.288
Forsikringsydelse f.e.r.	-109	-141	-200	-272	-291
Ændring i livsforsikringshensættelser f.e.r.	-860	-1.011	-867	-673	-829
Ændringer i hensættelser for unit-linked forsikringer f.e.r.	0	0	-228	-608	-530
Tilskrevet bonus	-110	-151	-264	-273	-208
Pensionsafkastskat og selskabsskat	2	-57	6	79	120
Forsikringsmæssige driftsomkostninger f.e.r. i alt	-42	-45	-51	-58	-63
Udgifter i alt	-1.119	-1.405	-1.604	-1.805	-1.801
Resultat før hensættelser til bonus	311	1.078	-142	-375	-513
Ændring i kollektivt bonuspotentiale	-310	-1.065	149	1.050	561
Ændring i særlig bonushensættelse	0	0	0	-51	-37
Årets resultat	1	13	7	624	11
Forsikringsteknisk resultat	-56	-81	-16	643	54
Aktiver					
Nominelt forrentede obligationer	1.232	1.885	1.643	2.046	3.731
Indeksobligationer	1.211	1.333	1.617	1.478	1.697
Aktier	1.335	2.663	3.486	3.824	2.152
Investeringsaktiver i alt	3.778	5.881	6.746	7.348	7.580
Investeringsaktiver tilknyttet unit-linked forsikringer	0	0	228	836	1.366
Andre aktiver	178	249	298	242	512
Aktiver i alt	3.956	6.131	7.272	8.426	9.458
Passiver					
Egenkapital i alt	283	298	255	874	885
Livsforsikringshensættelser m.v.	3.047	4.205	5.339	6.289	6.712
Hensættelser for unit-linked forsikringer f.e.r.	0	0	228	836	1.366
Særlige bonushensættelser	0	0	0	51	88
Kollektivt bonuspotentiale	521	1.586	1.437	350	398
Forsikringsmæssige hensættelser f.e.r. i alt	3.568	5.791	7.004	7.526	8.564
Andre passiver	105	42	13	26	9
Passiver i alt	3.956	6.131	7.272	8.426	9.458
Solvensmargen	136	182	252	289	347
Basiskapital	283	298	255	925	973
Antal medlemmer ultimo	137.114	145.520	155.299	162.430	168.194

Som det fremgår af afsnittet om anvendt regnskabspraksis er værdiansættelsesmetoden for obligationer ændret til markedsværdi. Der er sket en tilpasning af sammenligningstallene for 2001. Der er ikke sket tilpasning af sammenligningstallene for 1998-2000. Endvidere er der sket en ændring i værdiansættelsen af livsforsikringshensættelser. Der er i overensstemmelse med de af Finanstilsynet udstedte regnskabsregler ikke sket tilpasning af sammenligningstallene for 1998-2001 i den anledning.

NØGLETAL

pct.	1998	1999	2000	2001	2002
Afkastnøgletal					
Afkast før pensionsafkastskat	10,6	23,1	-0,7	-4,2	-7,1
Afkast efter selskabets pensionsafkastskat	9,5	21,8	-1,2	-3,3	-5,9
Afkast efter korrigeret pensionsafkastskat	9,5	21,8	-1,2	-3,3	-5,9
Omkostningsnøgletal					
Omkostningsprocent	3,6	3,5	3,5	3,3	3,2
Omkostninger beregnet som rentemarginal	1,6	1,3	1,1	0,9	0,8
Omkostninger i kr. pr. forsikret	287	296	313	340	353
Omkostningsresultat	2,62	1,47	0,96	1,09	0,92
Risikonøgletal					
Risikoresultat	1,95	1,48	1,22	0,61	0,22
Konsolideringsnøgletal					
Bonusreserve	21,2	38,2	26,2	6,5	7,4
Egenkapitalreserve	4,9	2,8	0,1	9,5	8,2
Solvensgrad	209	163	101	320	280

PENGESTRØMSOPGØRELSE

	2002	2001
	mill.kr	mill.kr
Likviditet fra forsikringstagere		
Indbetalte præmier	2.089	1.904
Udbetalte ydelser	-296	-267
I alt	1.793	1.637
Likviditet fra omkostninger, skatter, afgifter mv.		
Driftsomkostninger i alt	-64	-63
Arbejdsmarkedsbidrag	-154	-141
Pensionsafkastskat	0	2
Selskabsskat	0	1
I alt	-218	-201
Likviditet fra investeringsaktiver		
Indgåede renter og udbytter mv.	42	436
Indfrielse af nominelt forrentede obligationer	21	22
Indfrielse af indeksobligationer	71	70
I alt	134	528
Placeringsbehov	1.709	1.964
Placeringer i investeringsaktiver, nettokøb		
Aktier	618	-1.630
Nominelt forrentede obligationer	-2.001	-648
Indeksobligationer	-175	210
Ejendomme	-98	2
I alt	-1.656	-2.066
Likviditetspåvirkning i alt	53	-102
Likviditet primo	20	122
Likviditet ultimo	73	20

RESULTATOPGØRELSE

Note		2002 mill.kr	2001 mill.kr
	<i>Præmier</i>		
1	Bruttopræmier	1.949	1.767
	Præmier for egen regning	1.949	1.767
	<i>Indtægter af investeringsaktiver</i>		
	Indtægter fra associerede virksomheder	1	1
2	Renter og udbytter mv.	72	455
	Indtægter af investeringsaktiver i alt	73	456
	<i>Forsikringsydelse</i>		
4	Udbetalte ydelser	-296	-267
	Ændring i erstatningshensættelser	5	-5
	Forsikringsydelse for egen regning	-291	-272
	<i>Ændring i livsforsikringshensættelser</i>		
	Ændring i bruttolivsforsikringshensættelser	-858	-644
17	Ændring i livsforsikringshensættelser for egen regning	-858	-644
	<i>Bonus</i>		
17	Årets tilskrevne bonus	-208	-273
18	Ændring i gruppelevsbonushensættelse	29	-29
19	Ændring i særlig bonushensættelse	-37	-51
20	Ændring i kollektivt bonuspotentiale	561	1.050
	Bonus i alt	345	697
21	Ændring i hensættelser for unit-linked forsikringer	-530	-608
	<i>Forsikringsmæssige driftsomkostninger</i>		
5	Administrationsomkostninger	-63	-58
	Forsikringsmæssige driftsomkostninger for egen regning i alt	-63	-58
	<i>Udgifter i tilknytning til investeringsaktiver</i>		
6	Administrationsomkostninger i forbindelse med investeringsvirksomhed	-7	-6
3	Realiserede tab på investeringsaktiver	-288	-490
	Udgifter i tilknytning til investeringsaktiver i alt	-295	-496
3	Urealiserede tab på investeringsaktiver	-439	-292
7	Valutakursregulering	0	-5
8	Pensionsafkastskat	120	79
9	Overført investeringsafkast (-)	43	19
	FORSIKRINGSTEKNISK RESULTAT	54	643
	Overført investeringsafkast (+)	-43	-19
	ÅRETS RESULTAT	11	624

BALANCE ultimo

Note		2002 mill.kr	2001 mill.kr
AKTIVER			
<i>Investeringsaktiver</i>			
10	Kapitalandele i associerede virksomheder	4	3
	Udlån til associerede virksomheder	19	9
11	Kapitalandele	160	132
12	Investeringsforeningsandele	5.700	5.704
13	Obligationer	1.697	1.500
	Investeringsaktiver i alt	7.580	7.348
14	Investeringsaktiver tilknyttet unit-linked forsikringer	1.366	836
<i>Tilgodehavender</i>			
	Tilgodehavender i forbindelse med direkte forsikringsforretninger hos forsikringstagere	122	101
	Udskudt pensionsafkastskat	198	79
	Andre tilgodehavender	97	22
	Tilgodehavender i alt	417	202
<i>Andre aktiver</i>			
	Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender	73	20
	Andre aktiver i alt	73	20
<i>Periodeafgrænsningsposter</i>			
	Tilgodehavende renter	22	20
	Periodeafgrænsningsposter i alt	22	20
	AKTIVER I ALT	9.458	8.426

BALANCE ultimo

Note		2002 mill.kr	2001 mill.kr
	PASSIVER		
	<i>Egenkapital</i>		
15	Aktiekapital	50	50
16	Overført overskud	835	824
	Egenkapital i alt	885	874
	<i>Forsikringsmæssige hensættelser</i>		
	<i>Livsforsikringshensættelser</i>		
	Garanterede ydelser	-7.627	-
	Bonuspotentiale på fremtidige præmier	10.361	-
	Bonuspotentiale på fripolicer	3.852	-
17	Livsforsikringshensættelser f.e.r.	6.586	6.129
	<i>Erstatningshensættelser</i>		
	Bruttohensættelser	13	18
	Erstatningshensættelser f.e.r.	13	18
18	Gruppelivsbonushensættelse	113	142
19	Særlig bonushensættelse	88	51
20	Kollektivt bonuspotentiale	398	350
	Forsikringsmæssige hensættelser f.e.r. i alt	7.198	6.690
21	Hensættelser for unit-linked forsikringer	1.366	836
	<i>Gæld</i>		
	Anden gæld	9	26
	Gæld i alt	9	26
	PASSIVER I ALT	9.458	8.426
22	Registrerede aktiver		
23	Eventualforpligtelser		
24	Solvensmargen og basiskapital		

NOTER TIL RESULTATOPGØRELSEN

Note	2002 mill.kr	2001 mill.kr
1 Bruttopræmier		
Løbende præmier	1.800	1.629
Grupperisikopræmier	223	187
Overførsler fra andre pensionsordninger mv.	87	95
Bruttopræmier før afgifter mv.	<u>2.110</u>	<u>1.911</u>
Arbejdsmarkedsbidrag	-161	-144
Bruttopræmier i alt	<u>1.949</u>	<u>1.767</u>

Samtlige bruttopræmier vedrører forsikringer, der er oprettet som led i et ansættelsesforhold på baggrund af kollektive overenskomster, aftaler eller lignende, og som er direkte dansk forretning. Ved årets udgang omfattede forsikringerne 168.194 (2001: 162.430) personer. Heraf var 124.991 (2001: 128.225) omfattet af grupperisikoforsikringer, og 134.807 (2001: 123.251) omfattet af unit-linked forsikringer.

NOTER TIL RESULTATOPGØRELSEN

Note	2002 mill.kr	2001 mill.kr
2 Renter og udbytter mv.		
<i>Investeringsforeningsandele</i>		
Udbytte (aktier)	0	258
Udbytte (obligationer)	0	8
I alt	0	266
<i>Nominelt forrentede obligationer</i>		
Renteindtægter	0	88
I alt	0	88
<i>Indeksobligationer</i>		
Renteindtægter	41	44
Indeksregulering	25	49
I alt	66	93
<i>Andre renter</i>		
Renter af anfordringstilgodehavender	2	7
Andre renter i øvrigt	4	1
I alt	6	8
Renter og udbytter mv. i alt	72	455

NOTER TIL RESULTATOPGØRELSEN

Note	2002 mill.kr	2001 mill.kr
3 Samlede kursgevinster og -tab		
<i>Realiserede gevinster på investeringsaktiver</i>		
Investeringsforeningsandele (nominelt forrentede obligationer)	23	0
Nominelt forrentede obligationer	0	11
Indeksobligationer	18	0
Udenlandske obligationer	0	23
I alt	41	34
<i>Urealiserede gevinster på investeringsaktiver</i>		
Investeringsforeningsandele (nominelt forrentede obligationer)	334	9
Indeksobligationer	71	2
I alt	405	11
<i>Realiserede tab på investeringsaktiver</i>		
Investeringsforeningsandele (aktier)	329	517
Investeringsforeningsandele (nominelt forrentede obligationer)	0	7
I alt	329	524
<i>Urealiserede tab på investeringsaktiver</i>		
Aktier	23	7
Investeringsforeningsandele (aktier)	821	296
I alt	844	303
<i>Samlede kursgevinster og -tab</i>		
Aktier	-23	-7
Investeringsforeningsandele (aktier)	-1.150	-813
Investeringsforeningsandele (nominelt forrentede obligationer)	357	2
Nominelt forrentede obligationer	0	11
Indeksobligationer	89	2
Udenlandske obligationer	0	23
I alt	-727	-782

NOTER TIL RESULTATOPGØRELSEN

Note	2002 mill.kr	2001 mill.kr
4 Udbetalte ydelser		
<i>Forsikringsydelser</i>		
Pensionsydelser	71	38
Forsikringssummer ved opnåelse af alder	3	1
Forsikringssummer ved kritisk sygdom	17	14
Forsikringssummer ved invaliditet	24	26
Forsikringssummer ved død	56	44
I alt	<u>171</u>	<u>123</u>
<i>Udtrædelser</i>		
Overførsler til andre pensionsordninger	118	137
Udbetalte depoter	7	7
I alt	<u>125</u>	<u>144</u>
Udbetalte ydelser i alt	296	267

NOTER TIL RESULTATOPGØRELSEN

Note	2002 mill.kr	2001 mill.kr
5 Administrationsomkostninger		
Vederlag til direktion	1	1
Øvrige administrationsomkostninger	67	61
Overført til investeringsvirksomhed	-5	-4
I alt	63	58
I administrationsomkostningerne indgår nedenstående poster:		
<i>Personaleudgifter</i>		
Løn	6	5
Pensionsbidrag	1	2
I alt	7	7
Vederlag til bestyrelse: 300 t.kr. (2001: 300 t.kr.)		
<i>Honorar til revisorer</i>		
<i>Deloitte & Touche</i>		
<i>Statsautoriseret Revisionsaktieselskab</i>		
Revision: 279 t.kr. (2001: 283 t.kr.)		
Rådgivning: 11 t.kr. (2001: 53 t.kr.)		
<i>Grant Thornton</i>		
<i>Statsautoriseret Revisionsaktieselskab</i>		
Revision: 64 t.kr. (2001: 69 t.kr.)		
Rådgivning: 41 t.kr. (2001: 64 t.kr.)		
Administrationsfællesskabet PensionDanmark I/S havde i gennemsnit 36,5 (2001: 32,5) personer heltidsbeskæftiget.		
6 Administrationsomkostninger i forbindelse med investeringsvirksomhed		
Direkte investeringsomkostninger	2	2
Overførte administrationsomkostninger	5	4
I alt	7	6

NOTER TIL RESULTATOPGØRELSEN

Note	2002 mill.kr	2001 mill.kr
7 Valutakursregulering		
<i>Aktier</i>		
Realiseret avance	0	-4
I alt	0	-4
<i>Obligationer</i>		
Realiseret avance	0	-1
I alt	0	-1
Valutakursregulering i alt	0	-5
8 Pensionsafkastskat		
Regulering vedrørende tidligere år	-1	0
Ændring i udskudt pensionsafkastskat	-119	-79
Pensionsafkastskat i alt (indtægt)	-120	-79
Friholdelsesbrøk 0,0 pct. (2001: 0,0 pct.)		
9 Overført investeringsafkast		
Indtægter af investeringsaktiver i alt	73	494
Urealiserede gevinster på investeringsaktiver	0	12
Udgifter i tilknytning til investeringsaktiver i alt	-295	-532
Urealiserede tab på investeringsaktiver	-439	-305
Valutakursregulering	0	-5
Pensionsafkastskat	120	78
Investeringsafkast i alt	-541	-258
Den del af investeringsafkastet, der kan henføres til egenkapitalen og som ikke indgår i det forsikringstekniske resultat	-43	-19

NOTER TIL BALANCEN

Note		2002 mill.kr	2001 mill.kr
10	Kapitalandele i associerede virksomheder		
	<i>PensionDanmark Ejendomme A/S</i>		
	Hjemsted	København	
	Aktivitet	Ejendomsinvestering	
	Ejerandel	33,3 pct.	
	Egenkapital ultimo 2002	12 mill.kr.	
	Resultat 2002	4 mill.kr.	
	Selskabets ejendomme er ansat på baggrund af forrentningskrav på mellem 6,0 pct. (2001: 6,2 pct.) og 7,3 pct. (2001: 8,0 pct.). Det gennemsnitlige forrentningskrav udgør 6,8 pct. (2001: 7,6 pct.).		
	Anskaffelsessum primo	12	12
	Anskaffelsessum ultimo	12	12
	Nedskrivninger primo	-9	-10
	Tilbageførte nedskrivninger	1	1
	Nedskrivninger ultimo	-8	-9
	Markedsværdi	4	3
11	Kapitalandele		
	<i>Markedsværdi</i>		
	Aktier	160	132
	<i>Anskaffelsesværdi</i>		
	Aktier	185	140
	<i>Kapitalandele med ejerandel større end 5 pct.</i>		
	Navn og hjemsted	Ejerandel	Egenkapital
	Nordea Thematic Fund of Funds K/S, København	11,3 pct.	1.544 mill.kr.
	Ejendomsselskabet af Januar 2002 A/S, København	9,9 pct.	126 mill.kr.
	Danske eVentures Nordic K/S, København	7,1 pct.	1.059 mill.kr.
	Danske Private Equity Partners K/S, København	5,7 pct.	3.059 mill.kr.
	Danske eVentures Seed K/S, København	5,6 pct.	443 mill.kr.
12	Investeringsforeningsandele		
	<i>Markedsværdi</i>		
	Investeringsforeningsandele		
	- aktier	1.969	3.680
	- obligationer	3.731	2.024
	I alt	5.700	5.704
	<i>Anskaffelsesværdi</i>		
	Investeringsforeningsandele		
	- aktier	2.886	3.959
	- obligationer	3.428	2.025
	I alt	6.314	5.984

NOTER TIL BALANCEN

Note		2002 mill.kr	2001 mill.kr
13	Obligationer		
	<i>Markedsværdi</i>		
	Nominelt forrentede obligationer	0	22
	Indeksobligationer	1.697	1.478
	I alt	<u>1.697</u>	<u>1.500</u>
	<i>Anskaffelsesværdi</i>		
	Nominelt forrentede obligationer	0	21
	Indeksobligationer	1.566	1.416
	I alt	<u>1.566</u>	<u>1.437</u>
14	Investeringsaktiver tilknyttet unit-linked forsikringer		
	<i>Markedsværdi</i>		
	Investeringsforeningsandele		
	- aktier	373	456
	- nominelt forrentede obligationer	917	349
	- udenlandske obligationer	69	0
	Andre investeringsaktiver	7	31
	I alt	<u>1.366</u>	<u>836</u>
	<i>Anskaffelsesværdi</i>		
	Investeringsforeningsandele		
	- aktier	484	473
	- obligationer	902	338
	- udenlandske obligationer	67	0
	Andre investeringsaktiver	7	31
	I alt	<u>1.460</u>	<u>842</u>
15	Aktiekapital		
	Aktiekapital primo	50	50
	Aktiekapital ultimo	<u>50</u>	<u>50</u>
16	Overført overskud		
	Overført fra foregående år	824	196
	Markedsværdiregulering af obligationer 1. januar 2001	0	-6
	Overført fra foregående år primo korrigeret	824	190
	Overført fra overkurs ved emission	0	10
	Årets resultat	11	624
	Overført overskud i alt	<u>835</u>	<u>824</u>

NOTER TIL BALANCEN

Note	2002 mill.kr	2001 mill.kr
17 Livsforsikringshensættelser		
Livsforsikringshensættelser primo	6.129	5.212
Ændring som følge af overgang til markedsværdi primo	-609	-
Livsforsikringshensættelser primo korrigeret efter ændring af regnskabsprincip	5.520	5.212
Akkumuleret værdiregulering primo	609	0
Retrospektive hensættelser primo	6.129	5.212
Bruttopræmier	962	949
Præmier vedr. bidragsfritagne	-	-3
Stykomkostninger	-30	-41
Bidrag til særlig bonushensættelse	-43	-50
Forsikringsydelse	-180	-173
Pensionistbonus	4	2
Risikoresultat	-17	-37
Rentetilskrivning	210	269
Stigning i hensættelser for aktuelle risikoforsikringer	121	1
Korrektion af hensættelser	39	0
Retrospektive hensættelser ultimo	7.195	6.129
Akkumuleret værdiregulering ultimo	-609	0
Livsforsikringshensættelser ultimo	6.586	6.129
Livsforsikringshensættelser fordelt på:		
Garanterede ydelser	-7.627	-
Bonuspotentiale på fremtidige præmier	10.361	-
Bonuspotentiale på fripolicer	3.852	-
Ændring af livsforsikringshensættelser i resultatopgørelsen		
Ændring af hensættelser før bonus	858	644
Årets tilskrevne bonus	208	273
Livsforsikringshensættelserne vedrørende aktuelle risikoforsikringer, der har en grundlagsrente på 1,5 pct. udgjorde 242 mill.kr. (2001: 136 mill.kr.). De øvrige livsforsikringshensættelser, som vedrører betinget garanterede ydelser med en grundlagsrente på 0,0 pct., udgjorde 6.344 mill.kr. (2001: 5.993 mill.kr.). Livsforsikringshensættelserne er opgjort med den af Finanstilsynet fastsatte diskonteringsrente på 4,01 pct., idet risikotillæg er fastsat i forhold til de forventede forsikringsrisici og administrationsomkostninger.		
18 Gruppelivsbonushensættelse		
Gruppelivsbonushensættelse primo	142	113
Årets ændring	-29	29
Gruppelivsbonushensættelse ultimo	113	142
19 Særlig bonushensættelse		
Særlig bonushensættelse primo	51	0
Årets ændring	37	51
Særlig bonushensættelse ultimo	88	51

NOTER TIL BALANCEN

Note		2002 mill.kr	2001 mill.kr
20	Kollektivt bonuspotentiale		
	Kollektivt bonuspotentiale primo	350	1.438
	Markedsværdiregulering af obligationer 1. januar 2001	0	-38
	Ændring som følge af overgang til markedsværdi på livsforsikringshensættelser 1. januar 2002	609	0
	Kollektivt bonuspotentiale primo korrigeret	959	1.400
	Anden ændring ifølge resultatopgørelse	-561	-1.050
	Kollektivt bonuspotentiale ultimo	398	350
21	Hensættelser for unit-linked forsikringer		
	Bruttopræmier	766	658
	Omkostningsbidrag	-61	-34
	Forsikringsydelse	-19	-9
	Rentetilskrivning (markedsafkast)	-156	-7
	Årets ændring	530	608
	Hensættelser primo	836	228
	Hensættelser ultimo	1.366	836
	Unit-linked forsikringer forrentes med markedsafkast.		
22	Registrerede aktiver		
	Aktiver registreret til dækning af de forsikringsmæssige hensættelser	9.136	8.236
23	Eventualforpligtelser		
	Tilsagn om kapitalindskud i investeringsfællesskaber	652	470
	Herudover har selskabet ikke væsentlige eventualforpligtelser.		
24	Solvensmargen og basiskapital		
	Selskabets beregnede solvensmargen	347	289
	Basiskapital	973	925
	Basiskapitalen består af egenkapitalen og den særlige bonushensættelse.		
	Da resultaterne for 2001 og 2002 ikke har været tilstrækkelige til at forrente den særlige bonushensættelse og egenkapitalen, vil der, når resultatet tillader det, blive overført 92 mill.kr. til egenkapitalen og 8 mill.kr. til den særlige bonushensættelse.		

AKTIVERNES VÆRDI OG AFKAST I 2002

	Anskaffelsværdi		Markedsværdi			Afkast	
	Primo mill.kr.	Ultimo mill.kr.	Primo mill.kr.	Ultimo mill.kr.	Gennem- snit mill.kr.	mill.kr.	pct.
Ejendomsselskaber	12	117	12	117	90	7	7,8
Grunde og bygninger i alt	12	117	12	117	90	7	7,8
Unoterede danske kapitalandele	140	185	132	160	161	-23	-14,3
Udenlandske kapitalandele	3.959	2.886	3.680	1.875	3.213	-923	-28,7
Kapitalandele i alt	4.099	3.071	3.812	2.035	3.374	-946	-28,1
Nominelt forrentede obligationer (DKK)	1.790	2.903	1.779	3.164	2.296	281	12,2
Indeksobligationer (DKK)	1.416	1.566	1.478	1.697	1.486	155	10,4
Obligationer i fremmed valuta	256	525	267	567	387	32	8,1
Obligationer i alt	3.462	4.994	3.524	5.428	4.169	468	11,2
Andre finansielle investeringsaktiver	20	73	20	73	47	1	2,7
Investeringsaktiver i alt	7.593	8.255	7.368	7.653	7.680	-471	-6,1
Aktiver tilknyttet unit-linked forsikringer	842	1.460	836	1.366	1.143	-184	-16,1
Øvrige aktiver	222	345	222	345	284	0	-
Aktiver i alt	8.657	10.060	8.426	9.364	9.108	-654	-7,2
Gæld	26	9	26	9	18	0	-
Nettoaktiver i alt	8.631	10.051	8.400	9.355	9.090	-654	-7,1

Heraf aktiver tilknyttet unit-linked forsikringer

Udenlandske kapitalandele	473	484	456	373	771	-229	-29,7
Kapitalandele i alt	473	484	456	373	771	-229	-29,7
Nominelt forrentede obligationer (DKK)	338	902	349	917	315	40	12,5
Obligationer i fremmed valuta	0	67	0	69	50	4	8,9
Obligationer i alt	338	969	349	986	365	44	12,1
Andre finansielle aktiver	31	7	31	7	7	1	10,4
Investeringsaktiver i alt	842	1.460	836	1.366	1.143	-184	-16,1

Afkastet er opgjort før pensionsafkastskat. Den gennemsnitlige markedsværdi er beregnet på grundlag af daglige oplysninger om til- og afgang. For øvrige aktiver og gæld er gennemsnittet dog beregnet som halvdelen af summen af primo og ultimo beholdningerne. Under de udenlandske kapitalandele indgår også danske noterede aktier. Beholdningen af danske noterede kapitalandele er forholdsvis lille og har været svingende i løbet af året, så en opgørelse af afkastet for sig ville være misvisende. Afkastet af "Nettoaktiver i alt" er i tabellen anført med den samme værdi som nøgletallet "Afkast før pensionsafkastskat".

LEDELSENS PÅTEGNING

Bestyrelse og direktion har dags dato behandlet og vedtaget årsrapporten for 2002 for Bygge- og Anlægsbranchens Pensionsforsikring A/S.

København, den 11. marts 2003

Direktion

Torben Möger Pedersen adm.direktør	/Niels Fink vicedirektør

Bestyrelse

John Larsen formand	Erik Ross Pedersen næstformand

Ole Draborg	Anne-Grethe Foss	Niels Jørgen Hansen

Kurt H. Jakobsen	Arne Johansen	Jens Klarskov

Jørn Erik Nielsen	John Højlund Olsen	Jens-Olav Pedersen

Jens Pors	Flemming Preisler

REVISIONSPÅTEGNING

Til aktionærene i Bygge- og Anlægsbranchens Pensionsforsikring A/S

Vi har revideret årsrapporten for Bygge- og Anlægsbranchens Pensionsforsikring A/S for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2002.

Selskabets ledelse har ansvaret for årsrapporten. Vort ansvar er på grundlag af vor revision at udtrykke en konklusion om årsrapporten.

Den udførte revision

Vi har udført vor revision i overensstemmelse med danske revisionsstandarder. Disse standarder kræver, at vi tilrettelægger og udfører revisionen med henblik på at opnå høj grad af sikkerhed for, at årsrapporten ikke indeholder væsentlig fejlinformation. Revisionen omfatter stikprøvevis undersøgelse af information, der understøtter de i årsrapporten anførte beløb og oplysninger. Revisionen omfatter endvidere stillingtagen til den af ledelsen anvendte regnskabspraksis og til de væsentlige skøn, som ledelsen har udøvet, samt vurdering af den samlede præsentation af årsrapporten. Det er vor opfattelse, at den udførte revision giver et tilstrækkeligt grundlag for vor konklusion.

Revisionen har ikke givet anledning til forbehold.

Konklusion

Det er vor opfattelse, at årsrapporten giver et retvisende billede af selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2002 samt af resultatet af selskabets aktiviteter og pengestrømme for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2002 i overensstemmelse med den danske lovgivnings krav til regnskabsaflæggelsen.

København, den 11. marts 2003

Deloitte & Touche
Statsautoriseret Revisionsaktieselskab

Grant Thornton
Statsautoriseret Revisionsaktieselskab

Lone Møller Olsen Jacques Peronard Hans Frederik Carøe Ejner Larsen
statsaut. revisor statsaut. revisor statsaut. revisor statsaut. revisor